Година VII

Варна, 9 Августъ 1915 год.

Брой 652

ИЗЛИЗА
Вторникъ, Петъкъ
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
„ 6 м-ца . . 8 лв.
„ 3 м-ца . . 5 лв.

За странство:
За година . . 30 лв.
„ 6 м-ца . . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

За обявления:
гармонденъ редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.

Tуkъ вече обнародвания прави особенно споразумение.

Съобщения, ржкописи и суми се изпращатъ до уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

Варн. Градска Библиотека

Новото търговско бро̀жение.

Въ навечерието на закриването си Комитета за общественната прѣдвидливость пожела да завърши или да закрѫгли и ознаменова своята дѣйность съ една по широка стѫпка въ областьта на загрижването си за общественото добруване — да изпълни дългътъ си, сирѣчь, противъ скѫпотата на ония отъ прѣдметитѣ, които, по неговото схващане, сѫ отъ първа необходимость и фиксирането на цѣнитѣ имъ ще внесе извѣстно облѣгчение въ живота на гражданитѣ.

Тая стѫпка бѣ: фиксирането цѣнитѣ — за послѣденъ пѫть — на хлѣба отъ двѣтѣ качества (черния и бѣлия) и за пръвъ и послѣденъ пѫть на: захарьта, газьта, спирта за горене, сапуна (I, II и III-то качества), сольта (морска и камена), ориза (чуждостраненъ и мѣстенъ), дървеното масло (зехтинъ), памучната прежда (бѣлена и цебѣлена и пр.). За други прѣдмети отъ първа необходимость Комитета не пожела или не успѣ да направи нѣщо по фиксирането и урегулирването на цѣнитѣ. Та нему, въ голѣмитѣ замисли на които се натъкна по уреждането *„типа“* на хлѣба и по разрѣшаването *„голѣмитѣ“* и твърдѣ *„деликатни“* въпроси за *„износа“* на върненитѣ храни, кашкавалъ, бобъ, свинска мась и други прѣдмети, сѫщо и въпроситѣ по *„монопола“* на търговията съ върненитѣ храни, не му се удаде материалната възможность и нужното врѣме да се занимава и съ фиксирането и урегулирването на цѣнитѣ по другитѣ прѣдмети. Тая е и видимата фактическа причина, че едва на крайчеца на своето сѫществуване и властвуване той можа да се занимае съ прѣдметитѣ — и то само съ тѣхъ! — които по-горѣ споменахме.

Съгласно послѣдната воля на демисионирания Комитетъ за прѣдвидливостьта, другитѣ прѣдмети, слѣдователно, останали безъ всѣка нормировка въ цѣнитѣ, ще се продаватъ, по произвола на търговцитѣ, по каквито цѣни намѣрятъ за добрѣ и за себе си полезно тѣ да ги продаватъ, а фиксиранитѣ, подъ страхъ на глобяване на търговцитѣ съ по 1000 лева, ще се продаватъ по слѣднитѣ оповѣстени цѣни:

I) хлѣбъ черенъ 30 ст. кгр., бѣлъ — 37 ст.; II) захарь на дребно до 1·30 лв. кгр; III) газь 50 ст. литръ; IV) спиртъ за горене 1 лв. литръ; V) сапунъ I-во кач. 1·70 лв. кгр., 2-ро кач. — 1·35 лв., 3-то кач. 0·80 лв. кгр.; VI) морска соль до 20 ст. кгр., камена — 17½ ст. кгр.; VII) оризъ чуждостраненъ 80 ст. кгр., мѣстенъ (български) 90 ст. кгр.; VIII) дървено масло до 2·70 лв. кгр.; IX) памучна прежда отъ 17—20 лв. пакета. Въ преждитѣ се правятъ дифеленции: италианската прежда ще се продава съ по 20 стотинки на пакетъ по евтино, а небѣленитѣ прежди — съ по 1·50 лв. по-евтино. Тия сѫ различия и подробности, които се добрѣ разбиратъ и знаятъ отъ всѣки търгуващъ съ прежди, защото италианскитѣ прежди сѫ по-долнокачествени, така, както и небѣленитѣ се цѣнятъ по-долу отъ бѣленитѣ, та Комитета не е счелъ за неъбходимо да ги обясни. Но за несъ и за всѣки, който знае и постоянно слѣди перипетиитѣ на търговията и е свидѣтель на страшната търговска главоломность въ днешнитѣ врѣмена, е непонятно отъ дѣ на кѫдѣ Комитета се спрѣ тъкмо на горнитѣ цѣни, а не на по-малки или по-голѣми; коя, собствено, му е било базата за да фиксира тъкмо тия цѣни, които, както вече видѣхме, прѣдизвикватъ буря въ търговскитѣ срѣди, защото въ тия срѣди възприетитѣ и установени цѣни се смѣтатъ за крайно несправедливи и досущъ съсипателни за тѣхъ.

Ние сме далечъ отъ желанието да повѣрваме и възприемемъ точностьта на версиитѣ (ние даже ги смѣтаме за инсинуации), че Комитета въ послѣдния часъ на своето всесилие е искалъ да удари прѣзъ носа търговцитѣ, като ги пъхне въ тая безисходность, на която се натъкнаха чрѣзъ поставането за всичкитѣ почти горни артикули по-долни продажни цѣни отъ костуемитѣ въ покупката имъ отъ ангросиститѣ или отъ фабрикитѣ, защото се опираха (търговцитѣ) на всѣка инициатива, на всѣка нег... ка да турятъ въ ... и се бориха ... рѣшение, к... редбата ... няваше ... казвамє ... че въ ... хора ...

успорима компетентность да третиратъ, освѣтляватъ и осѫждатъ цѣновния въпросъ по изброенитѣ артикули, отъ наивность или защото е билъ подведенъ, „харзуналъ“ — както се изрази единъ търговецъ — тия цѣни, за да се каже, че е направилъ поне на края нѣщо и да не му се натяква, че е изгубилъ всичкото си врѣме въ тѫпчене на едно мѣсто: да разяснява съставнитѣ храни за „типа“ на хлѣба и „типа“ на хлѣба отъ „съставнитѣ храни“, което го накара само съ „хлѣба“ да изгуби всичкото си врѣме и ознаменова цѣлата си дѣйность, цѣлия оня циклъ отъ съобщения.

Но ако критерия на рѣшението по опрѣдѣлянето на цѣнитѣ въобще не може да се търси въ нѣкакво злопамятство къмъ търговцитѣ или въ наивното подвеждане въобще на Комитета, той смѣло може да се търси въ неговата крайна невѣщина, въ пълното му неведение по работитѣ на колониалната и манифактурна търговия и — главно, въ това, че не си е задалъ труда да потърси причинитѣ за поскѫпването отъ кѫдѣ сѫ; да разбере, собствено, отъ какво произхождатъ тия бързи и рѣзки повишения въ цѣнитѣ на стокитѣ: дали тѣ сѫ плодъ на недобросъвѣстна експлоататорска спекулация или сѫ неумолимо наложими и по никакъвъ начинъ неотстраними по причина на събитията и по причина на прѣживѣванитѣ обстоятелства, които неотразимо едно подиръ друго се нижатъ, за да упражняватъ тежакъ натискъ на живота, сѫщеврѣмено и неимовѣрно влияние върху търговията, най-много надъ цѣнитѣ.

Естествено, щомъ Комитета не си е задалъ труда да заучи основно причинитѣ на поскѫпването на стокитѣ, той неминуемо трѣбваше да изпадне въ направената — поправима, впрочемъ — грѣшка, която прѣдизвика вълнението и стачката на търговцитѣ въ Плѣвенъ, това на търговцитѣ въ София, а може би ще докара и до общо вълнение и борба, ако не и съпротивление отъ страна на търговцитѣ на цѣлата страна, ако не се сюспендира комитетското рѣшение и не се спрѣ прилагането на установения отъ него цѣноразписъ на споменатитѣ по горѣ стоки. Защото — нека говоримъ конкретно — какъ е възможно на единъ търговецъ, напримѣръ, въ Айтосъ да продава захарь до 1·30 лв. кгр., когато нему костува покупната ѝ стойность: ситна — 1·35 лв., келле — 1·45 лв., кубици, италианска — 1·70 лв., българска, куски — 1·90 лв.? Какъ е възможно на единъ търговецъ, напримѣръ, отъ Карнобатъ да продава газь по 5 ст. литръ или по 18 до 19 лв. каса, когато костуемата стойность отъ търговската покупка варира между 24 до 26 лева на каса и при това, когато газь липсва, газь нѣма? Какъ е възможно на търговеца, напримѣръ, въ Ямболъ да продава сапунъ I-о кач. 1·70 лв., когато прѣди таксирането отъ комитета той самъ го е купилъ по 1·65 лв. кгр., или II-ро кач. 1·35 лв., а III-то кач. 80 ст. кгр., когато едина костува тъкмо 1·35 лв., а втория 1·04½ лв. на търговеца, като не се смѣта въ тия стойности и фирата, която сапуна дава слѣдъ всѣко прѣнасяне или внасяне отъ едно мѣсто въ друго? Какъ е възможно, въобще за който търговецъ и да било да продава соль — морска по 20 ст. кгр., когато сольта ангро на всѣкѫдѣ, дори и въ Анхиало и въ Бургасъ, една торба (100 кгр.) се продава 22 лева, или — камена по 17 ст. кгр., когато ангросиста съ голѣма загуба ще я продаде, ако я продава по-долу отъ 17·50 лв. 100 кгр.? Комитета не е зналъ, че 100 кгр. соль, купена въ Бургасъ по 17·50 лв. има и за прѣвозъ, напримѣръ, до Айтосъ още 2 лева и костуемата цѣна на сольта става 19·50 лв. Какъ тогава ще я продава по 17 лв. и то по килограмъ и по ½ килограмъ? Възможно ли е да се иска отъ търговцитѣ, безразлично отъ кѫдѣ и въ кое мѣсто, да продаватъ чуждостраненъ оризъ по 80 ст. и мѣстенъ по 90 ст. кгр., когато отъ като е започналъ да фун... комитета цѣнитѣ на еди... оризъ повиш...

мѣстото на производството му съ разноскитѣ тукъ доставено, а по-горнитѣ качества вече надминаватъ и 3·50 лв. кгр.? Най послѣ, какъ е възможно преждарина търговецъ да продава прежда минимумъ 17, а максимумъ 20 лв. (зависимо отъ качествата на преждата) едина пакетъ, когато той самъ прѣди още да сѫществува Комитетъ за прѣдвидливость и прѣди, може би, да имаше и мисълъ да се въвежда законъ за прѣдвидливость, е доставилъ преждитѣ си по 19—20—21 и повече лв. пакета? Какъ Комитета не е могълъ да изслѣдва и да научи това? Какъ той не е взелъ въ внимание, че стойностьта на паритѣ, плащани за стокитѣ прѣди 5—6 мѣсеци бѣше друга, а днесъ по-друга? Какъ не можа да има прѣдъ видъ, че търговцитѣ, на които и да било стоки, освѣнъ рисковетѣ, иматъ и лихви, нужно е и да спечелятъ? Може ли, наприм., да знае Комитета съ какви рискове е свързано внасянето прѣжди памучни и други отъ странство, особенно отъ Англия и Италия и може ли той да се ръководи само отъ номиналнитѣ борсови цѣни на тия държави, когато иска да търси база за цѣнитѣ опрѣдѣлене у насъ? А не само за прѣждитѣ, но и за всичкитѣ други стоки — бакалски, манифактурии и пр. той не може и не трѣбва да се ржководи отъ номиналнитѣ или отъ официално познатитѣ борсови цѣни, защото рисковетѣ сѫ много, рискове които и на малкитѣ дѣца станаха познати не само у насъ, но и въ цѣлъ свѣтъ. Ако на Комитета не сѫ станали извѣстни — съжаляваме и съжаляваме още повече за туй, че не е ималъ добрата воля да ги научи, ако не въ Рамаданъ и Добричъ, поне въ Русе и Деде-Агачъ. Тѣ сѫ много и разнообразни и търговцитѣ едва ги понасятъ... защото въ нѣкои държави и министритѣ имъ ставатъ сътрудници...

При това положение на търговията крайно неразумно бѣше въ Плѣвенъ и София и крайно зло за страната ще бѫде, ако мѣстнитѣ комитети или съответнитѣ власти, ржководими отъ рѣшението на Комитета за прѣдвидливость, постоянствуватъ да налагатъ цѣнитѣ (които просто обиратъ и съсипватъ състоянието на търговцитѣ), прѣдизикватъ новъ разгаръ на нова търговска борба. Поради естеството на работата, търговцитѣ не могатъ да отстѫпятъ; ако неблагоразумието на респективнитѣ власти не надделѣе да се спрѣ комитетския цѣновникъ и да се потърси другъ модусъ, вълнението е неминуемо, общата борба е неизбѣгваема и какво ще стане, ние не можемъ да прѣдвидимъ.

Ние идемъ отъ провинцията и отъ настроението въ духоветѣ на търговцитѣ и отъ броженето тамъ заключаваме, че постѫпкитѣ на софийскитѣ търговци е едно малко начало раздвижването на борбата, а станалото въ Плѣвенъ една макроскопическа послѣдица отъ вълната, отъ грамадната вълна, която се надига и която неще се спрѣ прѣдъ никакви глоби... ако властьта изисква ща, или налагаща цѣнитѣ не бѫде прѣдвидлива и осторожна.

Магазинажътъ на обмитванитѣ на части стоки.

Често пѫти на адресъ на нѣкой експедиторъ или търговецъ пристигатъ голѣми партиди стоки съ една товарителница или единъ фрахтъ, които се записватъ въ магазинната книга подъ една статия. Експедиторътъ или търговецътъ въ послѣдствие издава свой ордеръ на разни лица за обмитване на части отъ тази стока и по този начинъ стоката се обмитва съ нѣколко декларации. При изчисляването на магазинажа митницата има прѣдъ видъ само ония ордери, които сѫ приложени къмъ декларацията, т. е. тия отдѣлни ордери, които сѫ били издадени отъ експедитора или търговеца, но не и първоначалнитѣ товарителници и фрахтове, съ които е пристигнала стоката.

Съгласно чл. 100 ... ницитѣ ... т. ...

Парна Модерна Сапунена Фабрика
Ж. Посторино & Co.
— БУРГАРЪ —

Българско Търговско Акционерно Дружество
Русе, София, Пловдивъ и Варна.
Голѣмъ складъ на:
всички земледѣлчески машини. Индустриални машини. Минерални и цилиндрови масла. Лимонадени и пивоквасни шишета. Готварски печки и за отопление. Помпи и трѫби и пр..
Обширенъ каталогъ изпращаме при поискване.

„НАФТА“
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.
Централа въ СОФИЯ.
Клонове въ всички градове на Царството.
Постоянни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление, автомоболи, мотори, индустриялни и техномически цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори, ПѪКУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ, ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други нефтени продукти.
Цѣни и условия най-износни.
Фабрична Марка.
ГАЗЪ отъ най-добро качество
Употрѣбявайте само тази марка.

ВАЖНО
за г. г. земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ
Солидни качества английски каиши за машини — далата и кожени — разни величини; сѫщо въ голѣми количества каиши за американски вършачки се намиратъ въ склада на
ТЕНЕВЪ & КУРТЕВЪ
СТАРА-ЗАГОРА.
Цѣни се опрѣдѣлятъ при поискване.

ТЕКСТИЛНА ФАБРИКА НА
Г. Стефановъ и Синове
ВЪ СЛИВЕНЪ.
Произвежда разни сукна, шаеци и модерни платове — шрайгарни и кангарни, рипсове, трика и др. четворни десени за мѣстния пазарь.

БАНКЕРСКА КѪЩА
Командитно Д-во Георги Цѣнковъ & С-ie
ЛОМЪ.
ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ:
Приема суми съ срокъ и безъ срокъ срѣщу срочни свидѣтелства, спестовни книжки и въ текущи смѣтки и плаща:
На безсрочнитѣ влогове 5%
На срочнитѣ влогове съ срокъ до 1 год. 6%
На „ „ съ срокъ до 3 год. 6½%
На „ „ съ срокъ до 5 год. 7%.
За по-голѣми суми и срокове по споразумение.
ВНОСКИТѢ и ТЕГЛЕНИЯТА ставатъ безъ никакви ФОРМАЛНОСТИ.
Сконтирва търговски и нетърговски полици, отпуща заѐми и открива специални текущи смѣтки, срѣщу гаранция, цѣнни книжа, стоки и лични поржчителства.
Извършва всички видове комисионни операции и събира полици, обвезателства и пр. за чужда смѣтка.
Купува и продава за чужда и своя смѣтка всички видове цѣнни книжа, акции, облигации и пр., както и инкасира купонитѣ имъ.
Условия най-либерални.
Банката ни има и житарски отдѣлъ, който се занимава съ покупка и продажба на зърнени храни.

ПОСТОЯНЕНЪ ГОЛѢМЪ СКЛАДЪ
отъ всѣкакъвъ видъ първокачествени американски и ромънски
Минерални Масла и Гресъ (Вазелина)
въ варела и тенекии на много износни цѣни и акуратна доставка само при:
И. М. ЩЕРИЛИЕВЪ и С-ие София,
ул. Раковски № 85
Телефонъ № 1311. Телеграфенъ адресъ: „Шериліевъ“
Оферти и мостри при първо поискване.

ВЪЛНЕНО-ТЕКСТИЛНАТА ФАБРИКА
„СВ. ГЕОРГИ“
ВЪ ТРЪВНА
Съобщава, че въ новооткрития си софийски складъ, улица „Търговска“ № 28, *ще продава на едро и дребно своитѣ произведения:*
Модни фини платове, за мъжки кюстюми, платове за дамски костюми, шаяци и сукна за формени облѣкла, платове за ученически форми и голѣмъ изборъ на здрави и трайни платове, изработени отъ мѣстна вълна, по цѣни по-низки отъ конкуренцията.
Фабриката собственость на Българ. Търг. Банка е въ положение да продава всѣкога по-ефтино.

НОВА ИНДУСТРИЯ
Единствени фабрики въ царство България, въ която се изработватъ изключително фини деликатесни сладкарски артикули и консерви; бонбони шоколадни, французски дражета, английски кекъ, бисквити (фурсекъ), фруктови сиропи, сладка, мармалади, локуми и консерви отъ всички видове зеленчуци.
Фабриката: Ив. Мариковъ & С-ие — Варна.

Андрѣй Моморинъ
ФАБРИКА
за кожи и кожени издѣлия
Специалитетъ
ДАМСКИ ЧАНТИ.
Габрово.

Печатница „Зора“, Варна.